

HAJDUFÖLD

FIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 5 K FÉLÉVRE 9 K
 45 K EGÉSZ ÉVRE 81 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 60 FILLÉR.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hetfé kétszerrel minden nap.
 Főszerkesztő: SZILÁGYI IMRE dr.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, PIAC-UTCZA 59. SZÁM.
INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM.

21. és 25. sz. rendelet (kibővítve)

Mi, erdélyi csapatunk parancsnoka, a katonai igazságszolgáltatásról szóló 32 és 57 § II. pontja értelmében a hadsereg biztosítására és az ország védelmére

elrendeljük:

a Tiszáig elfoglalt egész területre, mely hadműveleti területnek tekintetik:

1. Rend ellenszerezőknek lesznek tekintve:

- a) akik rossz akarat nélkül nyilvános helyiségekben, állomásokon, vonatokon, az utcán stb. közölni, elterjeszteni, beszélni fognak bármely módon igaz vagy beképzelt híreket vagy relatív meggyőződéseket a hadműveletekről, a csapatmozdulatokról és helyzetükről a katonai hatóságok rendelkezéseiről, vagy bármely más dologról, a román hadseregre vonatkozólag;
- b) akik állomásokon, vonatokon (aláláttnak, komoly megindokolás nélkül, vagy tolongani, kiabálni fognak és nem fogják tiszteletben tartani a rendre vonatkozólag kiadott utasításokat;
- c) akik rossz szavakkal fogják illetni a román nemzetet;
- d) bármely jó akaratú személy, aki levelet vinne, valamint azok, akik mások által elősegítik a magánleveleket az egyik helyről a másikra szállítani; e aki a hadsereg érdekeit szolgáló renddeljezések ellen lázít;
- f) azok, akik meghatalmazás, vagy katonai engedély nélkül, minden rossz szándék kizárásával, titkon vagy nyilvánosan, akár katonai parancs folyán, akár nem törént kiírt helyregeket elfoglalnak;
- g) akik sértő szavakkal fogják illetni a román katonákat, a román hadsereget, vagy országot;
- h) bárki, aki rossz akarat nélkül megmérgezi, vagy megfertőz kutaka forrásokat, bármely folyó vagy álló vizet, valamint bármilyen élelmiszert;
- i) azok, akik kritizálni fogják a parancsnokság által kiadott rendeleteket;
- j) azok, akik kivesszik a zászlókat, vagy a hivatalok más jelvényeit;
- k) azok, akik közbelépnek, vagy mások közbelépését provokálják, hogy megakadályozzák egy letartóztatást, vagy a parancsnokság által kiadott rendelet végrehajtását.

2. Ezen rendelet ellen szegülő a következőképpen lesznek megbüntetve:
 Az a), b), c) és d) pontok alá esők meg lesznek vizsgálva hadbíró által, első és utolsó alkalommal egy évig terjedhető börtönnel és 2000 lei-ig terjedhető pénzbírággal lesznek sújtva.

Az e), f), g), h), i) és k) pontokban foglaltak ellenszegülői a hadtörvényszékek által lesznek megvizsgálva és elítélve három évig terjedhető börtönnel és 5000 lei ig terjedhető pénzbírággal.

Midőn a fent említett tettek közül valamelyik kémkedési vagy árulási szándékkal lesz véghez vite, a háboru alatt már életben levő törvények szerint lesznek megbüntetve.

3. A rendelet ellenszegüléseinek a meghatározását királyi biztosok, hadbírók, térparancsnokságok, csendőrtisztek, és bármely katonai rendőrtiszt végzi.

4. E jelen rendelet, amennyiben lehet, lapok által lesz kihirdetve, ki lesz ragasztva minden községben, hadtörvényszékek székhelyén, hadbírosá-

gokon, térparancsnokságnál, csendőrségeknél és községházaknál, ki lesz hirdelve dobszó által is.

E formásokok megtartását jegyzőkönyvileg állapítják meg a katonai rendőrtisztek.

E rendelet büntető hatálya életbe lép 3 rap után a fent említett végrehajtásokkal s csak azon személyek lesznek megbüntetve, akik a három nap után esnek bűnbe.

5. A 21. és 25. sz. rendelet határozatai, amelyeket szintén a parancsnokság adott ki, de a jelen rendelettel nem egyezők, hatályon kívül lépnek abban a pillanatban, amikor e rendelet életbe lép.

Kiadva Parancsnokságnál.
 Nagyszombat, 1919. május hó 12-én.
 Erdélyi csapatok főparancsnoka:

Mardaracu, tábornok

Vezérkari főnök:

Panalteacu, tábornok

Felhívás

A katonailag megszállott terület parancsnoksága hadbíroságának te. delele alapján felszólítom az alantottak, hogy fenti hadbíroságnál Piac u. 41. I. emelet 1-től 50 sorzámgig január hó 12-én, 51-től 100 sorzámgig január hó 13-án d. e. 10 órákor hadbírosági tárgyaláson személyesen jelenjenek meg, ellenkező esetben elővettettek és meg nem jelenésük miatt külön büntetéssel lesznek sújtva.

Január hó 12.

- 1 Pákozdi Sándor Piac-utca 54., 2 Dr Lindenberger János Szent Anna u. 23., 3 Tólin Andor máv. állomás, 4 Márk Endre Hatvan-u. 26., 5 Kun József Szent-Anna u. 35., 6 Dr Lóki Béla Varga utca 2., 7 Dr S. abó Béla Ilona-utca 17., 8 Puskás Kálmán Széchenyi-utca 4., 9 Zoltán Ede Fokos 1., 10 Asztalos Mihály állami nérnök, 11 Ifka Péter Budai Ézsaiás u. 12., 12 Szántó Áron Teleki-u. 68., 13 Nádudvari Lajos Károly-Ferenc József u. 26., 14 Dr Szabó Márton Teleki utca 78., 15 Lescinszki Kornél Kar-dia-utca 6., 16 Vas Károly Varga-utca 2., 17 Hegyor József Varga-utca 2., 18 Szanyi János Varga-u. 2., 19 Vidka József Varga-u. 2., 20 Sűert János Varga u. 2., 21 Mátócsi Barna Faragó-utca 24., 22 Korhoffer József Jókai u. 5., 23 Krizsár Aladár Bethlen u. 42., 24 Kóczián Dezső Homokkert-u. 109., 25 Ladányi Kálmán Piac-u. 31.,

- 26 Rostás István Kossuth u. 20., 27 Kondor Kálmán Péterfia-u. 12., 28 Dr Varga Elemér Szentanna u. 25., 29 Dr Tatay Zoltán Csapó-u. 32., 30 Bodor Gyula Nagyerdő 12., 31 Harkó Lajos Nagyerdő 12., 32 Balogh Sándor Honvéd u. 9/a., 33 Mellau Márton Szent Anna u. 28., 34 Kompassz Árpád Szent Anna u. 21., 35 Palóczy János Szent Anna-u. 21., 36 Baumgartner Endre Szentanna-u. 21., 37 Kreisz erics Gyula Szentanna-u. 21., 38 Csernus Mihály Szentanna-u. 21., 39 Benő János Kossuth-ut 16., 40 S. entkirályi Tivadar Kossuth u. 34., 41 Antalfy Gyula Bathányi u. 3. 42 Bethlen István Tinár-utca 6., 43 Berzéki János Varga u. 23., 44 Kovács Gábor Varga u. 23., 45 Huckenberger Antal Teleki-u. 3., 46 Agárdi Dezső Vár u. 12., 47 Dr Julcw Jenő Eötvös u. 9. 48 Jóna István

Kossuth-u. 54., 49 Horváth János Műlős-utca 28., 50 Balogh István Bethlen-u. 16.

Január hó 13.

- 51 Mórócz Ferenc Kossuth-u. 60., 52 Horváth György Műlős u. 20., 53 Czeglédi Gyula Csapó-u. 36., 54 Ladaí István Nap-u. 25., 55 Kertész István Bethlen u. 49., 56 Ménes Mihály Honvéd u. 36., 57 Pálfi József Csemete-u. 10., 58 Baiyai Péter Bethlen u. 30., 59 Kertész Imre Bethlen u. 51., 60 Marzoncsik József Ferenc József-ut 28., 61 Horváth Tamás Műlős u. 62 Mócz András Nyomatató-u. 15., 63 Mike János Mester-u. 27. 64 Öry István Szapparos u. 12., 65 Csizsár Ferenc Méliusz-tér 6., 66 Jóna János Kossuth-u. 46., 67 Balogh István H-tvan u. 57., 68 Dávid Zoltán Eötvös u. 11., 69 Szakácsi József Nap u. 12., 70 Kertész László Bethlen-u. 47., 71 Bakóczy Gábor Rákóczi u. 48., 72 Szellei István Eötvös u. 35., 73 Tóth Kálmán Hatvan-u., 74 Deak György Rákóczi-u. 15., 75 Balogh Sándor Garai-u. 3.

- 76 Ujvárosi Kálmán Kislaludi-u. 43., 77 Schindler Vilmos Piac-u. 18., 78 Dr Zivuska Jenő Burdi-u. 3, 79 Matusovics Péter Szent Anna-u. 56., 80 Mihálovics Sztics Margit Kölcsei u. 10., 81 Reke Gusztávné Arany János u. 26., 82 Szabó Mihály Dobozi u. 7., 83 Sztojka Béla Rákóczi u. 5., 84 Bauer József E. os Lajos-u. 3., 85 Nánási Ferencz Teleki-u. 9., 86 Bognár Tivadar Szabó Kálmán u. 25., 87 Pozsgai Antal Margit-u. 9., 88 Donhoffer Jenő Jókai u. 9., 89 Jánosi Miklós Nyomatató-u. 3., 90 Vadász Sándor Szent Anna-u. 36., 91 Garda Dező Huryadi u. 11., 92 Dr Szilvási Zoltán Simonyi u. 26b., 93 Nagy Károly Sziv u. 13., 94 Fekete Zoltán Széchenyi u. 20., 95 Sós János Varga-u. 32., 96 Dr Oswald János Széchenyi u. 53., 97 Bágosi József Széchenyi u. 12., 98 Schnitner József Görbe u. 13., 99 Dr Reithmayer Rudolf Simonffy u. 2a., 100 Sarkadi Dezső Teleki u. 4. Debrecen, 1920 január hó 10-én, Rostás István sk. rendőrfőkapitány.

Szociáldemokraták

A szociáldemokraták megint bajt csináltak. Ők úgy akarnak az újjáépítés munkájában résztvenni, hogy tovább romboljanak. Míg csak a maguk jogait követelik, védik, de úgy, hogy ezáltal állandóan másolnak, a nagy többségnek, veszélyeztetik a vagyoniát, a boldogulását, az életét. Nem tetszett nekik a kormány internálási rendelete. Persze, hiszen rendet csinálni csak így lehet, sőt — hozzá tehetjük — szelid módor, kegytűs kézzel másképen nem bírjuk magunkat a kommunizistáktól megtisztogatni. Azonban rögtön jöttek a szociáldemokraták, ezek a jólelkű, irgalmas emberek és vétőt kiabáltak a tervbe vett intézkedés ellen.

Miért? T. I. n azért, mert a végrehajtás közben esetleg nem „egészen” kompromittált bolsevistákat is, hanem egy-két agitátort is eltoloncoltak a fővárostól? Hallatlan megsértése az igazságszolgáltatásnak! — hördülnek

felők, a vörösnakendős, göndör-szőrű filatropok. De ugyan hol voltak résztvevő keblük siralmaival, mikor a hajeresztő gyilkosságok véres borzalmai retgették milliók leltét és amikor egy pár száz kötélrel való gazember zsarnoki tobtódása miatt egy nemzet egésze veszítette el üdvét, istent és háját s talán mindenét? Akkor kellett volna nekik üvöltöni, orditozni, életüket és vérüket is feláldozni a jogok megvédelmzése érdekében, mi or szerte e hazában nem volt más, csak pusztulás, könyvatak és vé hullás.

Azonban a szociáldemokratáknak nem kell a „haza”, ha másokról van szó, csak úgy ismerik és követelik ezt az elavult fogalmat, mint amely csucsujgatni tartozik élet, a fenyegetteket. De ez sehogy sincs így rendben. Ha ők nemzetköziek, ha előtük nem szent a haza, ha nem polgárai semmiféle országnak: akkor mind el kell távolítani őket épen a nemzet lényegét alkotó társadalmi közösségből. Egyes embert is elítélünk az ögyilkosság tényéért, de egy néptől kívánni azt, hogy a keblén fizetett ellenségeket melengessen. akik előbb-utóbb életére törnek, mint ez a bolsevizmus alatt örökre felejtethető bebizonyították, ez az öngyilkosságnak olyan fajtája volna, ami már nemcsak elítélendő, hanem megvetendő is. Amellett ne felejtjük el azt sem, mennyien vannak ezek a szociáldemokraták? Bizony az ország egész népességéhez képest csupán egy törpe kisebbséget alkotnak, néhány százalékat az összes lakosságnak. S ezeknek a hadonászását, piszkolódását, revorverezését, egyenesen: utonállását túrje a munkában verejtékező, becsületben élő, keresztyén és hazafias többség? Nem, nem és ezerszer nem! Ezeknek csak egy választ adhat ezentul az élni akaró nemzet: „Míg és mindenütt, azt, amit H. rhy fővezér mondott: „A szociáldemokratákkal nem fogok tárgyalni, hanem csak parancsolok és ők engedelmeskednek.”

Rendelet

Elrendeli a térparancsnokság, hogy a lakásokok a román tisztek érkezését, valamint eltávozását a következmények terhe alatt fenti parancsnokságnál 12 órán belül bejelenteni tartoznak.

Térparancsnokság

A szovjet új elnöke

Büzel, január 8. A szovjelek kongresszusa, amely Moszkvában december 20-án kezdődött, új végrehajó bizottságot választott. A legfőbb szervezetet Kalinin kapta, aki ennek következtében a szovjetköztársaság elnöke lett. Lenin másoctik helyre került és így elnökké nevezték ki. A választásnak ez az eredménye újabb bizonyíték arra, hogy Lenin befolyása hanyatlóban van. (Matin.)

Táviratok

Kész a földreform javaslat

Rubinek miniszter miskolci beszéde

A felvidék népének kiszegdatársadalmát egy táborba tömöríteni, egységes, erős párttá szervezni: ez volt Rubinek Gyula földmívelésügyi miniszternek az intenciója, amikor a hét elején bejárta Borsod, Abauj, Gömör és Zemplén vármegyék nagyobb helységeit. A földmívelésügyi miniszter Miskolcon érdekes és nagyszabású beszédet mondott a kisgazdák nagygyűlésén.

Bejelentette a többek között, hogy a legrövidebb időn belül tető alá hozza a

földreformot

s az erről szóló javaslatot már el is készítette. Most már csak a törvényhozás szentesítése van hátra.

Kifejtette, hogy a reform a magántulajdon elvén épült fel s az állam részére a kisajátítás jogát állapítja meg, a föld csak azoknak fog jutni, akik azt meg is tudják művelni. Majd azt hangsúlyozta, hogy a magyar faj fiai foglalják el a kereskedelem és az ipar fontosabb pozícióit.

Az adóreform fejtegetése során kijelentette, hogy a kormány a progressív adó alapján áll, de a

vagyonadót elvetette,

ami azután az állandó progressív jövedelmi adó egyformán szigorú végrehajtását vonja maga után.

A munkástörvényeket revízió alá veszi a kormány, hogy egyszersmindkor a megszüntette a munkás és munkaadó közötti harcot s a szervek maguk intézzék el a vitás ügyeket. A munkás-társadalmakat azonban egészen elől kell megszerzeni nemzeti alapon éppen úgy, mint ahogy most a földmiveltársadalom megszervezkedett.

— Gondoskodni fogunk arról, — mondotta végül a miniszter, — hogy a védekező fegyvert a falu népe kezébe adjuk, mint azt Svájcban teszik, ahol minden percben 270 ezer fölfegyverkezett földmives áll készen arra, hogy a rendzavaró, elbódított városi elemek merényletét csirjájában elfojtsa.

A nagygyűlésen egyébként jelentős esemény is történt, amennyiben Kacsó Gyula az ipari munkásság nevében bejelentette a magyar munkáspárt csatlakozását a földmives társadalom újja építő munkájához.

Sixtus páрмаi herceg titkos missziója

Egy párisi lap szenzációs okmányai

A párisi lapok hasábos cikkeiben foglalkoznak most azokkal a titkos diplomáciai okmányokkal, amelyeket lapírásuk, az Opinion című ujság közölt legutóbbi számában. Az okmányokból megtudjuk, hogy Károly király tényleg komolyan törekedett az ántánt-hatalmakkal való békekötésre, s mindjárt magyar királlyá történt megkoronázása után sógora, Sixtus páрмаi herceg újján titokban kereste is az erre vonatkozó összeköttetést. De lát ható az okmányokból az is, hogy a koronázás alkalmával Magyarországnak adott királyi szó, mely a melőbbi békekötést ígérte meg, azért nem vált valóra, mert Magyarország évszázados rabságának okozója, s ralmas helyzetének előidézője, a bécsi kamarilla minden' elkövetett, hogy a békés szándéku király hajlandóságát megtörje, s Czernin gróffal élén valóságos sakkban tartotta a népeinek sorsán aggódó uralkodót. A párisi lapok tudósításai a következők:

— Sixtus páрмаi herceg 1917. jan. 25 ikén anyja hívására a belga front-ról Svájcba utazott, ahol Károly követe átadta neki a király sajátkezű levelét, melyben a békére vonatkozólag szó szerint ezeket írja:

— „Támogatni fogjuk Franciaországot és minden rendelkezésünkre álló eszközzel nyomást fogunk gyakorolni Németországra.” Sixtus herceg március 5-én ezt a levelet Párisba vitte, ahol átadta azt Poincaré elnöknek, aki használható alapnak jelentette ki és közölte a herceggel, hogy közölni fogja annak tartalmát Briand-nal, a cárral, az angol királlyal és Lloyd George miniszterekkel. Ez ajánlatra az ántánt a következő feltételeket kötötte ki:

Elszász-Lotharingia visszavétele, Belgium helyreállítása és kártalanítása, Szerbia szuverénitásának visszaállítása, Ausztriának Konstantinápolyra támasz-

tott igényeiről való lemondása. Az ántánt ígéretet tesz, hogy segíti Ausztriát, ha Németország erőszakkal szállna szembe ezen egyezményvel.

E feltételekkel Sixtus herceg fivérével Xaverral Bécsbe utaznak, ahol március végén titokban találkoznak Károlyal. A találkozást azonban Czernin gróf váratlan megjelenése megzavarta. Másnap Sixtus herceg pontos adatokat tartalmazó levelet kap a királytól, melyben a francia igények támogatását ígéri meg. A levelet Sixtus herceg Párisban kézbesíti Poincaré elnöknek és közli Károly nézetét egy angol-francia-osztrák szövetségről. Az elnök azonban kijelenti, hogy fél a király kétszínű játékától és azt kívánja, hogy Olaszországot okvetlenül értesíteni kell a tárgyalásokról. Erre írja Károly május 9-ikén kelt levelében:

— Olaszország éppen most intéz hozzám kérelmet, hogy kössék békét. Redukálja követeléseit az olasznyelvű Tirol területére. Itt van azonban az ütköző pont, amely a szépen megindult tárgyalásokat egyszerre felborítja: Czernin gróf jegyzéke, amely határkiigazítások esetére garanciákat kíván a monarchia sértetlenségéről és kijelenti, hogy Ausztria csak az esetben köti meg a külön békét, ha az ántánt elfogadja e feltételeket. A levéllel május 20 ikán Sixtus herceg visszatért Párisba, ahol Poincaréval és Ribot-val folytatott tárgyalásokat, majd 28 ikán Londonba utazott Lloyd Georgehoz, s találkozott az angol királlyal is, akinek javasolta, hogy Anglia, Franciaország és Olaszország államfői üljenek össze a tárgyalás közös tanácskozására. Ezután Sixtus herceg Párisba utazott. Ekkor azonban félbeszakadtak a tárgyalások, valószínűleg Czernin gróf ismertetett jegyzéke miatt.

Párisban most szélleiben hosszában tárgyalják az embereket ezeket a ku-

lissza titkokat s a Main határozottan kijelenti egyik cikkében:

— A herceg missziója azért hiúsult meg, mert Károly király nem akarta megengedni neki, hogy teljes nyíltsággal beszéljen az olasz király előtt és mert Ausztria nem bírta rászánni magát arra, hogy Olaszországnak megadja a szükséges engedményeket.

Nji várváló ez okmányokból, hogy a király maga mindenáron véget akart vetni a céltalan vérontásnak és öngyilkos háború politikáinak, a kamarilla titkos keze azonban megakadályozta őt jószándékainak keresztülritelében és belőle hiányzott a jellembeli szilárdság urilkodói akaratának érvényesítéséhez.

Béke az orosz szovjettel?

Róma, jan. Benes Prágában kijelentette: Európa gazdasági helyzete arra kényszerítette a szövetségeseket, hogy Oroszországgal melőbb megegyezést létesítsenek, mert rávannak utálva Oroszország roppant természeti kincseire. Az eddigi politikát fel kell adni, mert ezt parancsolja Európa ipari és gazdasági helyzete, amelynek óriási nyersanyag hiányát csak Oroszország fedezheti. Bécsi lapok is megállapítják, hogy Clemenceau harcias politikája megbukott. Most azt követelik a szovjet-kormánytól, hogy a többi pártoknak is adjon helyet az ország kormányzásában és a bolsevista seregeket szerelje le. Ha ezt teljesítik, az ántánt azonnal megszünteti a nyomást Oroszország ellen. (Avantul)

A csehek még sem szövetkeznek

Milánó, január 8. A prágai külügyminiszter, dr. Benes E. a „Corriere della Sera” párisi tudósítója előtt érdekes nyilatkozatot tett. Nézete szerint az osztrák köztársasággal, esetleg más államokkal való szövetkezés eszéje az új cseh köztársaságban nem kelthet helyeslő visszhangot.

Trieszt és Isztria az apacsoké

Róma, január 8. A „La Tribuna” olasz lap közlése szerint Trieszt és Isztria és az isztriai félsziget az apacsok kezére került. Az apacsok iszonyú fosztogatásokat visznak véghez. A sanyargatott nép felszabadítására az olasz kormány egy mentő expedíciót szervezett, amely már utnak is indult, hogy az apacsbandát lefegyverezze.

Nagy tüzvész Bécsben

Bécs, január 9. A Nordbahn floridodort vaggongyárának hatalmas telepén óriási tüzvész pusztított, amely az egyik hatalmas épületet teljesen elpusztította. A kár több millió korona es annál súlyosabb, mert igen sok gép és nehezen pótolható kerényfa esett a lángok martalékává.

Vilmos császár levelei

Berlin, január 9. A Vossische Zeitung közlése Vilmos császárnak II. Miklós cárhoz intézett több, addig ismeretlen levelét. Egyik levélben, mely még 1896-ból való, felháborodással ír a császár amiait, hogy Bismarck közléte a német-orosz viszontbiztosítási szerződést és ezért Bismarckot szemérmelenné k, féktelennek és aljas jelleműnek mondja.

Olaszország a bécsi gyermekekért

Milano, január 8. A „La Tribuna” közlése szerint Milano város képviselőtestületének legutóbbi ülésén Torre képviselő igen szép beszéd kíséretében bejelentette, hogy Olaszország akciót indított a bécsi katolikus gyermekek érdekében. Az akciónak már eddig is megvolt a kívánt eredménye, mintegy 1500 bécsi gyermek van jelenleg Olaszország különböző városaiban. Torre kijelentette, hogy fogadja az olasz nép meleg szeretettel az ehöz bécsi gyermekeket, akiket ne tekintsenek már ellenségnek. A beszédet óriási lelkesedéssel fogadták és Milano városa a maga részéről 100 bécsi gyermek ellátását vállalta magára. Azonkívül a város polgárai közül is többen ajánlottak fel helyet.

Bulgária súlyos helyzete

Bukarest, jan. 9. Bulgária belügyi mind nyugtalanítóbbak. Hiteles forrásból jelentik, hogy az általános sztrájk az egész országban kitört és hogy a kormánynak nem sikerült megegyezni a sztrájkolókkal. A posta- és táviratközlekedés szüntel, valamennyi vonat megállott. A kormány felhívást intézett a mozgósított hivatalnokokhoz, akik a vonatkezelést ismerik, helyettesítsék a sztrájkolókat. A munkások és a hivatalnokok sztrájkjához újabb csatlakoztata perniki bányavidék munkásai is. Lyoni hírek szerint Bulgária beiső helyzete nagyon súlyos. A kormány célja ki hirdetni az ostromállapotot. Neratóbarnok, a vezérkar főnöke lemondott

Gebauer Károly és Társa temetkezési vállalata Rössuth-u. 2

Telep: Homokkert, Hid-u. 8.

Temetéseket a legolcsóbban eszközöl a leg egyszerűbbtől a lediszesebb kivitelig.

Alapított: 1868. évben.

Könyv- és zenemű ujdonságok

mindenféle papír-, író- és rajzszerk a legolcsóbban beszerezhetők a tudományegyetemi könyvkereskedésében

CSÁTHY FERENCZ

DEBRECZEN, PIAC-UTCA 8. SZ. ALATT.

MEZŐGAZDASÁG

A „HAJDUFÖLD“ VASÁRNAPI MELLÉKLETE

ROVATVEZETŐ: BIRÓ PAL

A földmives kenyere és a gazda szüksége

Pár nappal előbb a helybeli Gazdasági Egyesület ügybuzgó elnöke két kérelemmel is fordult a városi tanácshoz.

Egyik kérelmében azzal kereste meg a tanácsot, mentené fel a gazdasági alkalmazottakat ama kötelesség alól, hogy az élelmezésükre előzőleg megállapított gabona mennyiségből a havi 15, illetve 12 kilóról leszállított fejadag különbözetet — havi 5 illetve 3 kilónyt — köz-élelmezési célra beszállítsák, ha egyesek már beszállították volna, a beszállított mennyiség beváltási ára emeltessék fel a megállapítottnál méltányosabban.

Egyesületi elnök kérelmében hivatkozik, hogy az ez évi gabona ára az ország többi vidékén lévő, valamint az ipar és kereskedelmi cikkek áraihoz képest nagyon alacsony. És ha sérelmes volt a fejadagnak ily mérvű leszállítása ezelőtt, mennyivel sérelmesebb az mint érinti ma, midőn közlelmezési célra be kell szolgáltatni azon gabonamennyiségnek is egy részét, mely a földmiveléssel foglalkozóknak saját ellátásukhoz ezuttal feltétlenül szükséges. Szerinte igaz, hogy a múltban is volt már hasonló alacsony fejkvóta, de aki azt állítja, hogy az megfelelt abban az időben is a szükségletnek, az szándékosan hagy figyelmen kívül számos tény. Szerinte t. i. máskor, midőn hasonló mennyiségű adag volt megállapítva, akkor az örlési díj 10 százalék volt, ma az 15 százalék, ugyanakkor főzélék-féle, füstölt hus, zsírozó volt elegendő, ma ezekből is alig-alig van, sőt kilátás is nagyon kevés és sivár van arra, hogy ezekhez a földmiveléssel foglalkozók hozzá is jussanak.

Mint érinti, a mezőgazdasági munkát végző egyén örülhet, ha az így leszállított fejadagból 31 dkgrmnyi tiszta liszt-hoz juthat, az örlési százalék az ugynevezett forslág, a porlás és a korpa levonása után, kérdésként veti fel, hogy 31 dkgrmnyi lisztből kisült kenyérral megérheti-e egy nehéz testi munkát végző földmives akkor, midőn ilyen szűkre szabott kenyéradagjához sem főzéléke, sem füstölt husa, sem zsírozója, sem egyéb más ételfélének valója sincsen, midőn e mellett bizony szélben hidegben, esőben, jó-rossz időben egyaránt és állandóan dolgoznia kell, mert ha ő munkájában helyt nem áll, nem csak ő neki, de másoknak sem igen kerül enni-valója.

Mint a kérelem előtűnteti, ez állapot még súlyosabb a 15 éven aluli családtagoknál, a leszállított, havi fejadagból alig egy negyed kiló liszt jut ezek részére naponta, vajon elég lehet-e ez egy olyan növendék gyermeknek, kinek míg egyrészt fejlődnie is kellene, másrészt zsenge kora dacára verejtékes munkájokkal nekik is hozzá kell járulni éppen azon termény előállításához, melyből másoknak talán inkább és bővebben kijut és éppen csak ők, meg az ő testvéreik nem ehetnek belőle annyit sem, mennyi egyszer-máskor nálunk a jóllakás kellemes érzését keltenék. Szerinte ez

bizony szomorú és visszatetsző állapot lenne és ha tényleg beszállítaniok kell a szegény földmunkásoknak azt a reájok kiszabott személyenkint és havonkinti 3, illetve 5 kilónyi adagkülömböset, 3, illetve 5 koronáért, mennyit érte mint áruértéket megtérítenek, vajon mit és mennyi ételféléhez valót kaphatnak vagy egyáltalán kaphatnak-e annyit, hogy a belőle vásárolható más élelmi cikk felével csak egyszer is jóllakhatni tudnának?

Ezekre tekintettel, míg egyrészt folyamodó elnök Debreczen város mezőgazdasági érdekében kéri a közlelmezésre beszállított s beszállítandó gabona-félék árának felemelését, másrészt, mert éhes emberekkel a termelést biztosítani nem lehet, a földmiveléssel foglalkozók részére, ha talán az egész időre nem volna is lehető, de legalább azon időtől fogva, midőn a nehezebb külső munkálatok állandóan folyamatban kezdenek lenni, az ősszel megállapított fejadag mennyiségét állítanák vissza, annyival is inkább, mert a tanyákon kinn lakó lakosságuk nem csak saját élelmezéséről,

Másik kérelmében a Gazdasági Egyesületi elnök azzal keresi meg a Tanácsot, hogy az általa átvett katonai barakkokban raktározott gazdasági gépek közül azokat, melyeket szintén átvett, melyeknek tulajdonosul az e tekintetben történendő felhívásra a debreczeni gazdák jelentkezének, s a gazdasági ügyosztálynál levő kimutatásból tulajdonjogukat igazolni tudják, azokat részükre esetleg a felmerülő jogos térítési díj befizetése mellett visszaadni kegyeskednék.

Ha pedig egyes nagyobb gazdasági gépeknek igazolt tulajdonosai nem jelentkezének, úgy azokat bocsátaná a város árverelés alá azon debreczeni gazdák közt, kiktől annak idején körülbelül hasonló minőségű gépek lettek requirálva, de mindenesetre a közvetítő kereskedelem kizárásával olyan gazdáknak adatnának el nyilvános árverésen, kiknek gazdai mivoltát az Egyesület igazolná.

Az ezekből befolyó összeg azután, mint a kérelmező érinti, a mezőgazdaság előmozdítását célzó betéti összegként lenne kezelendő a városi pénztárnál.

Ugyancsak kizárólag a gazdák közt tisztán csak gazdasági célra leendő felhasználás és értékesítésre bocsátaná árverésre a Tanács, elnök kérelme szerint azon faanyagokból készült különböző hőekék, szánkák, egyéb hasonló alkotmányokat is, melyek szintén az érintett barakkokban voltak beraktározva s melyek szintén azokkal együtt kerültek a város tulajdonába, hogy ekként a gazdák ezekhez is bizonyos megfelelő tisztességes áron juthassanak a háboru kezdete óta hozott áldozatuknak és szolgálatuknak mintegy jutalmazásul.

De mert a mindennapi kenyérré szükség volt és van, mert a nemzet minden egyes tagja élni akar, annak élni kell, ha még olyan nehézségek merültek is fel, a termelés igyekezetétől a földmives gazda nem térhetett el. Hazafias kötelességének tartotta és tartja a közszükséglet kielégítéséről minden erejével gondoskodni, mert mi lenne, ha éppen ők nem dolgoznának, most éppen, midőn kettőzött erővel és igyekezettel sem lehet felényihez sem jutni, mint a háboru előtti boldogabb időben, midőn a termeléshez megkívántató tényezők kézi, iga, erő, eszköz, gép, — anyag, egyéb mindenféle megfelelő mérvben voltak rendelkezésükre.

„Mert hazánk tönkretett vagyoni erőinek helyreállítását az anyaföld ujjáteremtő hatalmától várja“, „mert hazánk és a magyarság erőforrása a föld és a mezőgazdaság.“

Ha rendkívüli megrázkódtatásunk után boldogítani akarunk, ha nemzeti életünknek lüktető erejét újra teremteni, ha hazánk egy újabb ezeréves fennállásának pilléreit akarjuk ismét megalapozni, úgy mindenképp előtt a föld hozamképességét kell első sorban visszaállítani, a mezőgazdaságot kell megrendült viszonyaiából kiemelni, a velők foglalkozókat talpra állítani, hogy a munka jól menjen, a termelés fokozódott legyen. Több termelés, te elszállott jelszó, élsz-e a szivekben, széles alföldünknek tágas, róna mezején haj megtestesülsz-e? és mikor jön erre az idő? Midőn a hosszantartó háboru okozta nehézségek, a bolsevismus sötét áramlata, a munkaerők s az anyag fokozódva beállott hiánya, az ezek nyomán támadt pusztulás, hova tovább oly nagy mértékben, oly súlyosan nehezedik ránk, hogy az ezekből való kibontakozásunkat szinte kétségek közt várjuk, mert ma már ott állunk, hogy a földmunkás legnagyobb részének mindennapi kenyérének kívül ugyszólván semmije sincsen, ha ennek is elveszük egyrészt, vajon remélhetjük-e, hogy nehéz munkáját végezni tudja? remélhetjük-e? hogy mezőgazdaságunk ujrábredését elősegíthesse.

A földmives gazdák szükségletei kézi igaerő, eszköz, gép, anyag, egyéb hasonlóknak szinte megdöbbentő módon következtek be, ha nem segítjük minden uton-módon e hiányok mielőbbi visszapótlását, vajon várhatjuk-e az anyaföld termő erejének mindenikünkre oly égetően szükséges mielőbbi visszaállítását?

Ne bántsuk a földmives kenyérét, amint csak tehetjük, enyhítsük a gazda nagy szükségét.

Jólétnek örvendő mezei élet nélkül nincs virágzó város, elnyomott földmives

mellett nyomorog az iparos, koldusbotra jut a tisztviselő.

Mindezekért még egyfelől üdvözöljük a Gazdasági Egyesület ügybuzgó elnökét, ki jelen áldatlan viszonyaink között igyekszik mindenkor töllelhetőleg a gazdák és földmivesek ügyét mindenképpen előbbre vinni, megtenni minden módot arra, hogy hova-tovább nyomasztóvá való nehéz helyzetünkől kibontakozásunk lehetővé váljon.

Másfelől óhajtjuk és reméljük, hogy városunk nemes tanácsa mindkét megkeresést nem csak figyelmére méltatja, de gondos körültekintéssel és bölcs belátással annak meg is találja a megfelelő utját, hogy a gazdákra nézve kedvezőleg hozza meg ebbeli határozatát, várjuk, hogy úgy legyen.

METEORMOZGÓ

BOCSKAY-TÉR

Ma, vasárnap, január hó 11-én

Nincs menekvés

detektív dráma 4 felv.

Hajadon menyecske

vígjáték 3 felvonásban.

Előadások kezdete: d. u. 3. 5, 7 órakor. Pénztárnyitás d. e. 10 óra.

cipője idő előtt

Aki szereti a tükörfényes cipőt, használjon kizárólag

PALLAS

cipőkrémet, vizmentes gyártmány tehát ápolja, puhává és fényessé teszi a cipőt. Ne fogadjon senki el mást, csak valódi „Pallas“-t, mely selyem papírban csomagolva kapható minden cipő és fűszerüzletben: fekete és sárga színekben. Készíti:

Lehmann és Simonyi

gyógyszerészek, „PALLAS“ vegyészeti laboratóriuma Debreczen, Zápolya-utca 6-8. szám.

cipőkrémet használ

Muff, Boa

KÉSZÍTÉST, JAVITÁST

és átalakítást legújabb divat szerint legjutányosabban vállal

Horváth Gyuláné

Baross-utca 11. sz.

Értesítés!

Hunyadi-u. 20. szám alól órás és ékszerüzletemet

Varga-u. 1. szám

alá helyeztem át. (Ipar és Kereskedelmi Bank épület.)

Kérem tisztelt vevőimet, hogy ezután is látogatásukkal felkeressen sziveskedjenek s úgy mint eddig pontos, lelkiismeretes kiszolgálásról kezeskedik

Gasparik Tivadar

órák és ékszerész

Megnyílt „HELIOS“

fényképészeti műterem

Rivály-u. 2. sz. I. em.

Foglalkozik a modern fényképezés minden ágazatával. Utazási igazolványokhoz szükséges képek azonnal készíttetnek.

Művészi felvételek! Figyelmes kiszolgálás!

Olcsó árak!

A bor fejtése

A borok betegségét legtöbbször a szüret alkalmával elkövetett hibák és a rendetlenül eszközölt borfejtések okozzák. Boraink megbetegedését elkerülhetjük úgy, hogy a szüreteléshez, préseléshez és el-tartáshoz tiszta eszközöket és tiszta edényeket használunk és ha a hordókat minden 10—14 napban feltöltögetjük. De még ezzel nem tettünk eleget borkezelési kötelességünknek, mert a finom borok érleléséhez jó pincéről is gondoskodni kell. A pince pedig akkor jó, ha a hőmérséklete $\pm 8-10^\circ R$. közt ingadozik. A pince ezen állandó és megfelelő hőfoka pedig csak ott érhető el, ahol annak mélysége agyagos talajban a talaj felszínétől 4 m., homok talajon pedig 5—6 m. mélységet ér el. Épületek, vagy sűrű és magas fák alatt a pincék említett mélysége 1—2 méterrel kevesebb lehet. Mindenesetre a hőmérőt adja erre nézve a legbiztosabb tájékoztatást.

Ámde, mint ezen előzetes feltételek még nem biztosítják a borok megbetegedésének az elkerülését, ha a fejtést nem okszerűen végezzük.

Éppen Debreczenben és környékén igen sok szőlős gazda vallja azt a nézetet, hogy mennél tovább kell seprőn hagyni az új bort, mert az csak így lesz tartós és jó. Ez téves felfogás azért, mivel a seprőben együtt van mind az a piszok, föld, farost, kénpor, elhalt és élő erjesztő gomba stb., amely a fűrtökkel együtt vagy az erjedés alatt került a borba. A helyes borkezelés első feladata tehát az, hogy az új bort ezen idegen anyagoktól mielőbb megszabadítsa. A jó borkészítés alapvető munkája tehát az első fejtés.

Számos vegyszeti kísérlettel igazolták azt, hogy a bor akkor lesz a legtartósabb, amikor azt közvetlenül a zajos erjedés befejezte után huzzák le.

E sorok írója ilyen kísérletet figyelt meg Zalaegerszegen, ahol a zajos erjedés után, de a lassú erjedés befejezte előtt lefejtették a borokat.

A leházás alkalmával a zajosan erjedő első hordóban a piszokkal telített seprő legnagyobb része visszamaradt, abban a második hordóban pedig, amelyben a zavaros bor áthuzatott, még mindég elég szén-sav képződött ahhoz, hogy a bor azzal telítessék. Ezen második hordóban a finomabb seprő vékony rétegben csapódott le, minélfogva kevesebb volt az alkalom arra, hogy hő változtatások következtében a seprő egyes részei ismét felszáljanak.

A seprőn sokáig tartott borok megnyálkásodnak, zavarosokká, kellemetlen ízűekké válnak. Gyakran van eset arra is, hogy a seprőn való hosszas állás után a bor színe meg barnul, feketés lesz.

Az oidium tukeri (fűrtpenész) elleni védekezés kénporral huszonöt évvel ezelőtt indult meg nagyobb arányokban. Akkor azonban még nem tudták, hogy ettől a bor záptojás szaga lesz, ha a zajos erjedés után a seprőtől le nem huzzák, s így nagyon sok bor kapta meg ezen kellemetlen ízt. A 22. év előtti zalai kísérletek megmutatták, hogy ez ellen a korai fejtéssel biztosan védekezhetünk.

Ettől eltekintve, azok a borok, amelyek hosszú ideig maradnak a seprőn, gyakran válnak nyálkásokká, zavarosokká és kellemetlen ízűekké. Ugyancsak, ha vassal érintkeznek a borok, tudjuk, hogy megfeketednek. Azonban a bor ezen hibája akkor is bekövetkezik, ha sokáig áll a seprőn. Ugyanis, ha a seprőn a bor huzamosabb ideig fekszik, a szín borból a borkő és a szabad savak nagyrésze a seprőbe húzódik, s így az olyan borok, melyek savban elszegényednek, a legcsekélyebb csersavtól, v. vastól megfeketednek.

A tulnyomóan szerves anyagokból álló seprőből már az erjedés alatt képződnek bomlási anyagok, melyek az erjesztő gombáknak szolgálnak táplálékul. Ezen bomlási anyagok az erjedés befejezte után a borban maradnak oldott állapotban, s így a borvirágnak, vagy a bor betegségét okozó más baktériumoknak szolgálnak tápanyagul.

A bor fejtés előtt kellemesebb ízű, mint fejtés után. Ezt a bor szén-sav tartalma okozza, amely nyílt fejtés alatt elillan. Ez azonban nem baj, mert fejtés után néhány hét múlva ismét lesz szén-sav a borban.

A bornak ez a tulajdonsága a magyarázata annak, hogy amikor pohárba töltik, az a pohár fala mentén gyöngyözik.

Természetesen nem minden fajta bort kell egyszerre fejtetni. Azokat a borokat fejtjük legkorábban, amelyeket, mint a borokat akarunk kezelni és eltartani, mert a korai fejtés biztosítja a bor tartósságát. Hogy mikor követhetik el ez az időpont, az a pincéről és a bor minőségéről függ. Minél nagyobb a szesztartalom, annál tovább maradhat a bor seprőn, mert a szesz védi, viszont mennél gyengébb a bor, annál korábban kell lefejtetni.

Gyakori fejtéssel az érest és a tükrözést sietettjük. Általában a könnyű, fehér borokat az első évben 3—4 szer, a vörös és nehezebb borokat 2—3 szer, a megtisztult kész borokat évente pedig 1 szer kell lefejtetni. A veres borokat azért fejtjük ritkábban, mert azok minden fejtésnél halványodnak.

Bármilyen öreg borunk is legyen, ha azt hordóban tartjuk, akkor minden 1 1/2 évben egyszer le kell fejtetni.

Az első fejtést úgy végzzük, hogy a bor mennél több levegővel érintkezzék, a későbbi fejtéseket pedig csöveken, vagyis zártan eszközöljük.

A fehérborokat kénezett hordókba fejtjük az első fejtésnél. A veres boroknál nem kell ként használni, mert az halványítja. A fehérborokat is később kénezett hordókba fejtjük, ha csak a boron v. a hordón valami betegséget nem veszünk észre.

Ujborok fejtésére legalkalmasabb idő: december, március, június, szeptember, az ő borok számára pedig: március és szeptember és pedig mindig mindig napos idő.

Cs. Péterffy József.

Mult havi szemle.

December hó általában ismét csak folytatása volt az előző havi időjárásnak, amennyiben az ismét csak nedves, ködös, általában őszi esős volt. Bár közben eső helyett párszor havazott is, a hó azonban alig tartott pár napig, hol elolvadt, hol ismét megújult, egy-két napon pedig közben téliessen fagyott is.

Az első napok különben elég lágyasak voltak, 7-ikén egész nap esett, 9-ikén hóval vegyesen, 10-ikén a hó elolvadt, rákövetkezőleg ismét csak eső esett két-három napig is állandóan szemetelve, 16—17—18—19-ikén újra hűvösebb lett, közben kissé fagyogatott is. 20-ikén enyhült, 21—22-ikén újból csak esett, 23-ikén erősebb hideg lett, 24-ikén csaknem egész nap tartóan sűrűn havazott, 25—26-ikén az előző nap leesett elég vastag hó ismét csak elolvadt. 27-ikén keményen fagyott, úgy látszott, hogy a tél beállani fog. 30-ikán azonban déli légáramlattal újból csak megenyhült, úgy hogy 31-ikén ismét csak esővel záródott be a hónap változó ugyan, de végig mégis erősen csapadékos jellegét megtartó időjárása.

Mezőgazdaságban a külső munkálatokat inkább csak a hó utóbbi felében beállott nagyobb hó esés és az ezt követte erősebb fagy szüntette be, addig közben-közben, ha éppen nem esett, a könnyebb természetű talajokon még mindig szántogatni-vegetetni, ha csak kinezva is, de úgy, ahogy lehetett, úgy hogy a november végén rendkívüli módon elmaradt őszi szántás-vetés valamivel mégis előbbre haladt, most már még sem annyira kétségbeesztő a helyzet, mint akkor tájon volt, bár még most is a szokásos vetés mennyiségnek a fekete földön alig van fele végezve és ha a homokos könnyebb talajokon az állapot e tekintetben tűrhetőbb is, a hiány általában ott is rendkívüli.

Mert azonban a decemberi időjárás mégis általában enyhüses, lágyas volt, az előző hóban vetett őszi gabonaféléknek nagyobb része nem csak ki kelt, de főleg a rozs, sőt néhol a buza is elég szépen kizöldült, néhol biztatóan megsűrűsödött.

A november végén itt-ott még töretlenül maradt tengeri a hó elején nagy ügyvel-bajjal mégis letörve, ami garmadában a tábláján behordatlan hevert, az behordva lett, egy része, ha hosszú ott álltában kicsirázott is, legalább nem penészedett annyira össze, mint amelyik nyersen került a göréba, vagy a padlásra, különösen, amelyik ott nem volt jól szellőzve, vagy időnkint megforgatva. A tengeri szár szintén csaknem kivétel nélkül levágva, behordva, boglyákba rakva lett.

Nagy késlekedések után a takarmányrépa és a burgonya is nagyobb fagyás nélkül kupacokba került, elég tűrhető állapotban. Ott különösen, hol nem földelték be azonnal vastagon — mert hol összehordása után a fagyérte rakásokat vastagabban mindjárt beföldelték, hol tehát elég jól ki nem párologhattak a kupacok — ott azokban legtöbb helyen bizony hiba esett.

Ha a hó végével erősebb lagy, reá hó esés következett, kezdetét vette néhol a rendes téli belső munka, tengeri, gabona forgatás, eszközök, gépek tisztogatása, beolajozása, istállózások, trágyahordás, tűzifa vágás stb.

A jóság nagyobb része a hó vége táján állandóan fedél alá kerülve, rendes istállózások nagyobb gonddal és körültekintéssel megkezdődött. A takarmány rendkívül kevés volta általában arra sarkalta a gazdát mindenütt, hogy a téli istállózás megkezdésénél számot vessen, mint járjon el helyesen, hogy állatállománya kijöhessen tartósabb tél folyamán is csekély készletével, úgy hogy nem csak tenyész- és haszon- de igaz jósága is megfelelő jó erőben álltélhessen szalma, pelyva, tengeriszár, széna, egyéb takarmány készlete arányosan, jól beosztva úgy kerüljön a fogyasztás alá, hogy azt a jóság jóízűen fogyassza, belőle semmi el ne pocsékolódjon, iziknek ne maradjon.

Állatállományunkban lényegesebb bajok, különösen ragályos természetű betegségek a mult hóban nem igen voltak, bár elég gyakran került fel az eset, hogy a hideg esőben felfázván az igásló, görös csős kólikát kapott, ezen azonban a valamire való gazda — jó erős csutakolással, kámforszesz és terpentinolajból készült keveréknek bőr alá történő fecskendezésével, kevés ricinusolaj vagy hánytató só adag beadásával — a legtöbb esetben segíteni tudott.

Baromfiudvarunkban, ha károk léptek is fel, az nem holmi baktérium okozta betegségeknek tudható. Bajt okozott mindenesetre sok helyen a penészes tengerivel való etetés, az ennek következtében beállott gyengeség, ebből kifolyólag az, hogy általában lesóványodva nem igen tojnak, ilyen helyeken nincs is kilátás, hogy azok után egyhamar rendes mennyiségű tojáshoz lehessen jutni, sokat segítene ilyen helyeken az, ha a tyukok időnkint kevés mennyiségű olajos magvakat — kender- napraforgó magot kaphatnának.

(Vége köv.)

24970—1919.

Árverési hirdetemény.

Debreczen sz. kir. város tanácsa közhírré teszi, hogy 140/1917 és 119/919. sz. közgyűlési határozatok alapján a város tulajdonát képező alábbi ingatlanokra f. évi február hó 4 napján délelőtt 10 órakor a városháza (emelet) 19. sz. szobájában nyilvános árverést fog tartani.

Árverés alá kerülnek a következő ingatlanok:

1. Elepi pusztá-féle tanyaföld. Területe 36 hold 522 négyszögöl. Kikiáltási ára 144,000 K.
2. Elepi Gönczy-féle 3 1/2 nyilas tanyaföld. Területe 19 hold 1100 négyszögöl. Kikiáltási ár 78,750 K.
3. Ujosztásu, ugynevezett Aszalás-féle újföld. Területe 34 hold 1186 négyszögöl. Kikiáltási ár 86,779 K.
4. Ujosztásu, ugynevezett Holcsy-féle újföld. Területe 4 hold 58 négyszögöl. Kikiáltási ár 10,088 K.

Árverelni óhajtok az árverés megkezdése előtt a kikiáltási ár 10%-át bánatpénzületenni tartoznak.

Az árverés részletes feltételei a városi számvevőségél (városháza, emelet 11. sz. szoba) a hivatalos órák alatt (d. e. 8-tól d. u. 2-ig) megtekinthetők.

Debreczen, 1920 január 8.

A Városi Tanács.

Sestakertben

1 nyilas jótérő szőlő gyümölcsőssel és lakható pajtával Poroszlai-úton eladó

Dezso László irodája Maróthy György-utca 19. sz.

A NAGY LAJOS iroda hirdetése.

Mit ér ma egy olyan telek a városban, mely 3 utca sarka és amelyen azonnal átvehető üzlethelyiség és beköltözhető lakás is van? Igaz, hogy most elhanyagolt állapotban vannak az épületek, de hát istenem a rendszeret, pedáns házigazda keze parancsommá varázsolhatja azt át! Homok-u. 74. Nagy Sándor József-u. 10. Apafi-u. 65.

Az ára 80 ezer korona. — Még ha az épületeket nem is számítanánk semmibe, maga a telek megérné ma — ma — amikor egy öl fa 1400 korona — azt az árat! Mert hát három utca sarka. Átvehető üzlethelyiség! Beköltözhető lakás! Csapó-utcai rész!

Az üzlet van a Homok-utca sarkán, a kapu bejárat pedig a Nagy Sándor József-utcában. — Az üzlethelyiségen kívül van 2 rendbeli 2—2 szobás és 2 rendbeli 1—1 szobás lakás, konyhák és fűtőberendezéssel. Van továbbá istálló 4 darab jóságára, sőtél pince, fűtött kut csatorna bevezetve! Az épületek téglából vannak építve és cseréppel fedve padlózott és stukturos szobák. — A tulajdonos által lakott, villanyvilágítással ellátott helyiségek a következőképen lesznek átadva a vevő részére: az üzlethelyiség azonnal, a hozzátartozó két szobás lakás pedig a vétel megkötésétől számított 30 nap alatt, melyet okirattal garantál a Nagy Lajos iroda, ott köthető meg a vétel, ott teendő le a foglaló.

Iroda: Veres-utca 9.

Temetésekre élő- és művirág sirkoszorúk, valamint színházi és alkalmi csokrok legolcsóbban szerezhetők be

„Rózsá Virágcsarnok”

DEBRECZEN, KOSSUTH-UTCA 2. SZÁM (VÁROSHAÁZ)

HIREK

A jövő álmai között

ott látja lelkünk a felfrissült, megújított parlamentet is, amint az új Magyarország felépítésének titáni munkáját végezi. Dolgozik, alkot, teremti, — férfias komolysággal, a válságos idők szelleméhez mért energiával. Minden nap, minden óra a munka jegyében mulik el, s az alapjaiban megtámadott, elsorvasztott ország az üdítő balzsam hatásaként kezdi érezni parlamentjének áldásos működését. Friss vér jut az ereibe, — egészséges, romlatlan vér, melyet nem fertőzött meg a sötétben ólálkodó, liberális jelszavakkal takarózó szabadkőműves áfium. Nézzünk be e parlamentbe csak egy pillanatra, — lássunk csak annyit, amennyit a széthuzott nehéz kárpit láttatni enged belőle. . . . Alig ismerős arc, csupa új ember, — s a pompás frakkokhoz, elegáns urakhoz szokott szemünk riadtan néz szét a padsorok között. Jó helyen jár-e, jól lát-e. Sok-sok kravátlis, kék mándlis, pitykegombos. kikent csizmás magyar van ott. . . aki dolgozik, alkot, teremti és építi az erős, független és szabad új Magyarországot. Ez hát az új parlament, ahonnan a romlatlan, tiszta, egészséges vér kerül az ország ereibe. Ez az a hatalmas, kifogyhatatlan erőforrás, amely két átkos forradalom annyi gázdos következménye után még mindig nyitva maradt szemünkre: — a falu, az egyszerű, csendes kis magyar falu romlatlan népe. . . Óh, nem lehet sirnunk és nem szabad kétségbeesnünk, ha ily bőségesen csörgedező forrást tudunk felfedezni a messze földön hires magyar Kánaán rónaságán. . . Nem! Hinnünk és biznünk kell rendületlenül benne, mint a halálos betegnek hirnevés orvosában. Nemsokára látni fogjuk, hogy nem csalódtunk. . .

— Vasárnapi istentiszteletek a református templomokban. Nagytemplomban: d. e. 10 ó. predikál Juhász Ferenc s. lelkész, d. u. 3 ó kátét magyaráz Konrád Zoltán s. lelkész. Kis-templomban: d. e. 10 ó. predikál Konrád Zoltán s. lelkész, d. u. 3 ó. kátét magyaráz Márton Sándor s. lelkész. Kossuth u. templomban: d. e. 10 ó. predikál Szele György lelkész, d. u. 3 ó. kátét magyaráz Nagy István s. lelkész. Árpádtéri-templomban: d. e. 10 ó. predikál Uray Sándor lelkész, d. u. 3 ó. kátét magyaráz Almássy Márton h. lelkész. Ispóty templomban: d. e. 10 ó. predikál Almássy Márton h. lelkész, d. u. 3 ó. kátét magyaráz Juhász Ferenc s. lelkész. Honokerti imaházban: d. e. 10 ó. predikál Kovács János vallásitanító lel. d. e. fél 12 óra vasárnapi iskola 6—12 éves gyermekeknek, a Dóczy-intézetben, a ref. egyházi tanács-teremben s ezek alosztályaiban Kossuth-u. 75. és Kandia u. 7. seidlőknek Kossuth-u. 33 sz. a., délután 2 óra

Diakonissza Othorban és a Nyilas-telepi iskolában a külteki gyermekek részére, továbbá a Varga-kert, Keleti sor 5. sz. a. — Délután fél 4 óra a Konfirmált Leányok Szövetsége tartja összejövetelét a ref. egyházi tanács-teremben, Egyház-tér 17. sz. a. Vasárnap 7, 8, háromnegyed 11 és fél 12 óra csendes misék, 9 óra nagymise, utána sz.-beszéd. Délután 3 óra litánia, 4 óra sz.-beszéd és a Mária Társulat ajtatossága. — Az ág. hitv. evang. templomban vasárnap délelőtt fél tizenegy óra Zeman Zoltán segédlelkész végzi az istentiszteletet. Délután fél hat óra ima. — Dr Ángyán Béla meghalt. Budapestről vesszük a hírt, hogy újév napján meghalt balatonfüredi nyaralójában dr Ángyán Béla egyetemi tanár, udvari tanácsos, a városi kórházak nyug. igazgatója, a kiváló belgyógyász. Halálát nagyszámu rokonságán kívül veje, Drasche Lázár Alfréd külügyi államtitkár gyászolja. A kerpesi-úti temetőben teteték el a főváros által adományozott dísz sírhelyen. — Adomány a rokkantkatonák javára. A debreceni első takarékpénztár tulajdonosa Sztűts Kálmán főtitkárjának elhalálása alkalmából koszoru megváltás címén 200 koronát adományozott a rokkant katonák alapjának. A polgármester átadta az összeget a népjóléti hivatalnak. — Az új mosoni főispán. A legutóbbi minisztertanács Moson vármegye és Magyaróvár város főispán-kormánybiztosává dr Zsembery István budapesti ügyvéd, volt országgyűlési képviselőt nevezte ki, aki a hivatali esküt e hét elején tette le Beniczky Ötön belügyminiszter kezébe. — Eljegyzés. Benigni Sámuel művezető főmolnár, Tiszafüred, eljegyezte Sany István malomtulajdonos kedves leányát, Valériát Tiszabősről. (Minden külön értesítés helyett.) — Hirdelemény. Értesitem a t. utazó közönséget hogy felelős üzletvezetőségünk rendeletére f. évi január hó 11-től vasárnapól kezdődőleg Debrecen állomásán a következő személyállító vonatok fognak közlekedni: I. Debrecenből indul a) 4402 sz. személyvonat Hajduböszörményen át Tiszalókiig indul reggel 8 órakor minden hétfőn és szerdán. b) 4204 sz. személyvonat Balmazújvárosra át Tiszafüredre indul délelőtt 11 óra 55 perckor minden hétfőn és szerdán. c) 4714 sz. személyvonat Nyiregyházaán át Kisvárdáig indul délután 12 óra 38 perckor páros napokon. d) 4504 sz. személyvonat Derecskén át Nagyváradig indul délután 12 óra 40 perckor mindennap. e) 1745 sz. személyvonat Püspökföldig indul délután 2 órakor páros napokon. f) 1706 sz. személyvonat Érmihályfalván át M. szigetig indul délután 5 óra 22 perckor mindennap. (Érmihályfalván át kell szállani). II. Debrecenbe érkeznek: a) 4501 sz. személyvonat Nagyváradról (Debrecenre) érkezik reggel 6 óra 29 perckor mindennap. b) 1710 sz. személyvonat Püspökföldéről érkezik reggel 7 óra 25 perckor páratlan napokon. c) 4201 sz. személyvonat Tiszafüredről érkezik reggel 7 ó. 42 p. kor kedden, pénteken. d) 5001 sz. személyvonat Kisvárdáról Nyiregyházaán át érkezik délelőtt 8 óra 33 perckor páratlan napokon. e) 1705 sz. személyvonat Máramaroszigetről Érmihályfalván át érkezik délelőtt 11 óra 2 perckor minden nap (Érmihályfalván át kell szállani). f) 4405 sz. személyvonat Tiszalókról érkezik dé-

lután 2 óra 51 perckor minden hétfőn és szerdán. Debrecen, 1920 január 10 én. — Tólin Andor áll. főnök. — Felhívás. Felhivatnak a hadirokkantak, özvegyek és árvák, kik részére 1919 május 1-től kezdődőleg ellátási illetményeik az ideiglenes katonai gazdasági hivatal által lelt utalványozva, összes okmányaikkal ezen gazdasági hivatalnál (őispöki palota III. em. 27. ajtó) az alábbi sorrendben okvetlen jelentkezzenek, mert ezen jelentkezés elmulasztása esetén 1920 január 1-től kezdve illetményök nem lesz folyósítva. 1920 január 12-én A—D-ig, 1920 január 13-án E—I-ig, 1920 január 14-én K—L-ig, 1920 január 15-én M—P-ig, 1920 január 16-án R—Sz-ig, 1920 január 17-én T—Z-ig. — Magyar katonai gazdasági hivatal. — Gyűjtés a veszett eb által megmártak részére. A veszett kutyák által megmárt és Bukarestbe szállított 7 szegény ember gyógykezelési költségeiről újabb adakoztak: Csáky János 50, dr Varga Elemér és dr Borzovay Jenő 20—20 koronát. Eddig befolyt 2448 korona. Miután a 7 szegénysorsu embertársunk gyógykezelési költsége 4900 koronába kerül, a városi főispáni hivatal tovább folytatja a gyűjtést. (Városháza I emelet 3 ajtó.) — Kommunista bünpör. Ma folytatta a törvényszék gyorsított eljárású tanácsa Kerekes Sándor postai politikai megbízott ügyében megkezdett tárgyalást. Kerekes a fenti minőségben annak idején jogtalanul intézkedett, így több rendbeli hatóság elleni erőszakot követelt el. Ő szereltette le és szállította Postre április 20-án a táviró gépeket is. Egy izben pedig mintegy 60—70 főből álló gyűlést tartott, a kommunizmusról tartott izgatott előadást. Az ügyészség ötös tanácsa a tanuk kihallgatása és a vád és védbeszéd elhangzása után kimondta az ítéletet. Kerekest többrendbeli hatóság elleni erőszak és izgatás büntetettében bűnösnek találván 5 esztendei börtönnel mint fő és 1500 korona pénzbüntetésre, mint mellék büntetéssel büntette. Az ítélet a gyorsított eljárás szabályai szerint jogerős. — Figyelmeztetés! A csecsemős anyáknak tudomására hozzuk, hogy a csecsemők részére rendelkezésre állott cukormentesség elfogyott és így már e hónapban sem áll módunkban a jelentkezőknek cukorjegyet kiszolgáltatni. Ez irányú kérelmekkel tehát ne is forduljanak a hivatalhoz. Debrecen, 1920. január hó 9-én. — Debrecen sz. kir. város Népjóléti Hivatala. — Megbánta a lemondását. A vörös uralom bukása után Hibján Károly hajduböszörményi rendőrkapitány, aki szerepet vitt nemcsak a forradalom alatt, hanem a proletárszarnokság idejében is, a fegyelmi vizsgálatot azzal előzte meg, hogy lemondott állásáról. Most a volt rendőrkapitány a képviselőtestületnek az ő lemondását elfogadó határozatát megfelelően megindítást és fizetése harmadrészének folyósítását. — Hirdetmény! A városi adóhivatal közli, hogy körülbelül 40—50 méter-mázsas súlyú kiselejtezésre került főkönyvek, lapjaitromok kerülnek eladásra, ajánlatok f. hó 20-áig nyújtandók be a városi adóhivatal I. emelet 4. számú szobába, ahol is az érdeklődők bővebb felvilágosítást szerezhetnek. — Városi adóhivatal. — Új eredeti festmények érkeztek Antalffy képtárlatába, Belpti-díj nincs.

— Külföldi bélyegek nagy választékban kaphatók Antalffyán! Szent-Anna-u. 13. — Tánciskola! Az új táncanfolyamok f. hó 12-én veszik kezdetüket. Ma délután 4 órai kezdettel táncestély a Royalban. Tisztelettel: Ifj. Schaff János. Schuster Ferenc fogászati műterme Vár-u. 11. SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET Csokonai színház: Vasárnap délután Carmen opera. Vasárnap este Lili bárónő. Hétfőn A) bérlet: Lili bárónő. Kedden B) bérlet: Bizanc, dráma. Szerdán C) bérlet: Lili bárónő. Csütörtökön A) bérlet: Koldus gróf, operett. Pénteken B) bérlet: Koldus gróf, operett. Szombaton délután: Heidelbergi diákélet, vígjáték. Szombaton este C) bérlet: Koldus gróf, operett. Vasárnap délután: Lili, operett. Vasárnap este: Koldus gróf, operett. Vígyszínház: Vasárnap este: Sárga lilom, színmű. Hétfőn nincs előadás. Kedden: Lili, operett. Szerdán: Himfy dalai, vígjáték. Csütörtökön: Himfy dalai, vígjáték. Pénteken: Heidelbergi diákélet, vígjáték. Szombaton: Piros bugyeláris, népszínmű. Vasárnap délután: Sárga lilom, színmű. Vasárnap este: Piros bugyeláris, népszínmű. * A Csokonai színházban a Bizancot újították fel. Ez a tragédia Herczeg Ferencnek legnagyobb gondjával kidolgozott munkája. De éppen azért, mert egész egyéniségét vitte bele, a Bizancban meglátjuk Herczeg írói talentumának minden erényét és minden hibáját. Itt is, mint Herczegnél általában, gyönyörűségét lelta a közönség a gondokkal teljes, ragyogó nyelvezetben, a hirtelen merész fordulatokban, amelyek szinte egy-egy huszárbravúr kihívó szépségével hatnak. De viszont itt is, mint Herczegnél általában, hiányzik egy gondolat, mint az érzésközpontosság. Csak felszínen lobogó lelkesedés ragad, de lényünk, lelkünk mélyét nem markolja meg, — nem még Bizanc rettenetes bukásának rajzában sem, — mert a szerző csak finom művész, de nem öntüzetben lángoló és emésztődő költői géniusz. — Tárgyának ő mindig felette marad, öntudatosan és józanul, ezért hát mindig is szellemes, de éppen ezért nagy megindulást, elragadtatást nem is képes kiváltani. Herczeg nem nagy szív és nem filozóf. A Bizanc hatalmas, freskószerű korrajzában még egy másik hiba is van. A szerző csak két szint vesz esztétikáját: az aranyat és a feketét. Itt néhány körülbelül három ember eszményi, szép illem. a többi mind eszményitettlen aljas. Alig van árnyalati különbség a bizanci udvar minisztereiben, katonáiban, tányérnyalóiban és papjaiban, mind cselszövő, alattomos, ha-ug, falánk és aljasan pszichos — úgy, hogy itt nem hus és vér emberekkel, nem összetett jellemekkel állunk szemben, hanem egy

FEHÉRTŐI temetkezési intézete Debrecen, Dégenfeld-tér 4. sz.

Vállal temetéseket a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig olcsó árszámítás mellett. Temetések, exhumálások személyes felügyelet alatt végeztetnek. Érc és sírkoszorúk nagy választékban kaphatók.

Korzó arckrém	Arczkrémek es puderek, Fogpaszták, Szájvizek, Kéz- és hajápolószerek.	KORZO SZAPAN I.
PACZOLÓ SZEREK!	Glycerin. GUMMI ÁRUK. Tejcrém.	Parfümök prima
Rum és likör esentia	Irrigátor felszerelések, kefeárúk stb. legolcsóbban szerezhetők be a	Kölni viz valódi
Korzó Droguerióban		Piac-u. 42.

